

Catre: **Membrii Comisiei Comune a Camerei Deputatilor si Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constitutiei Romaniei**

Stimate doamne/Stimati domni,

Semnatarii, organizatii neguvernamentale si persoane fizice, solicitam respingerea amendamentelor propuse Comisiei de catre deputatii Mircea Dolha si Grigore Craciunescu, prin care se vizeaza introducerea unui alineat nou la Art. 3, ce prevede interzicerea folosirii in titulatura oficiala a termenului de român, derivate ale acestuia sau sonoritati care pot crea confuzie, de catre alte minoritati care nu au radacini comune, atestate stiintific, cu românii.¹

Este evident ca prin initiativa propusa deputatii Dolha si Craciunescu intentioneaza interzicerea modalitatii in care minoritati etnice din Romania sa se auto-denumasca sau sa fie numite. Vointa reala a deputatilor este aceea de a crea o distinctie, separare de natura discriminatorie intre minoritatile etnice si romani si de a impune interzicerea unei modalitati de denumire a unui grup etnic. In mod evident, minoritatea etnica la care se face referire este cea a romilor. Acest lucru este dovedit nu numai de scrierea explicita a cuvântului “romi” sub amendamentul discutat, in documentul existent pe pagina Camerei Deputatilor, dar si de faptul ca minoritatile etnice care se auto-denumesc si/sau sunt denumite printr-un derivat al cuvântului “român” sunt aromânii si romii. Este explicit faptul ca propunerea celor doi deputati nu se refera la minoritatea aromânilor, facandu-se clar precizarea “*cu exceptia minoritatilor care au radacini comune, atestate stiintific, cu românii*”.

Mai mult decat atat, in motivarea propunerii facute, cei doi semnatori ai amendamentelor sustin: “*Pastrarea identitatii e valabila si pentru majoritate. Se respecta adevarul istoric si stiintific. Nu mai pot aparea confuzii paguboase pentru imaginea Romaniei in lume*”. Motivarea este inca un argument al faptului ca cei doi deputati doresc crearea, prin Constitutie, a unei distinctii intre romi si români. Domnul Dolha si domnul Craciunescu considera faptul ca o confuzie intre romi si români este de natura sa produca pagube imaginii Romaniei in lume. Motivarea este prin natura ei jignitoare si ofensatoare la adresa romilor, cetateni cu drepturi egale ai statului roman. Intentia este, de altfel, explicitata si prin declaratiile de presa: „*Toată stima pentru toți și pentru cultura lor, dar nu ne băgați în cloacă și alături de cei care fac multe fărâdelegi*” (Craciunescu, articol publicat de Gandul, la data de 31.05.2012²

Astfel, este vorba despre o diferenta grosolana si primitiva de tratament ce consta in delimitarea, distingerea, deosebirea, separarea unei comunitati (respectiv comunitatea roma) fata o alta comunitate (comunitatea romana), prin impunerea unei restrictii in ceea ce priveste denumirea unei minoritati, cu intentia clara de a crea o distinctie abuziva intre cele doua grupuri etnice.

Reiteram argumentul just si bine articulat al Consiliului legislativ cu privire la propunerea legislativa a deputatului Silviu Prigoana, din anul 2011: “*punerea in aplicare a propunerii legislative analizate, va conduce de o maniera subtila la ideea existenti unei populatii speciale,*

¹ Amendamentele propuse de catre deputatii PNL Mircea Dolha si Grigore Craciunescu, sunt disponibile la <http://www.cdep.ro/presa/Amendamente%201.pdf>.

² <http://www.gandul.info/stiri/doi-deputati-pnl-vor-sa-interzica-romii-prin-constitutie-cum-se-numesc-tigani-in-ungaria-in-franta-se-numesc-romi-10912446>

*diferite de celelalte populatii conlocuitoare majoritare, populatie care prezinta trasaturi proprii ce ii confera un statut social/moral diferit si care trebuie sa aiba un **tratament juridic/moral deosebit**, nu conform principiilor de egalitate consacrate de dreptul international si dreptul Uniunii Europene”, de unde rezulta concluzia – justa si legala – ca aceasta distinctie este *per se* prejudicianta pentru minoritatea roma si urmareste stigmatizarea acesteia.*

Statul nu poate interveni in sensul reglementarii denumirii pe care ar trebui sa o poarte o minoritate (prin interzicerea utilizarii termenului prin care grupul in sine se autoidentifica), acest lucru fiind in sarcina membrilor comunitatii in cauza si nicidecum o prerogativa administrativa. Totodata, avand in vedere principiul teritorialitatii, legea romana produce efecte in Romania, si cu atat mai putin asupra perceptiei existente la nivelul unor societati straine, astfel incat initiativa este vadit improprie, neputand conduce la efectul dorit – “educarea” cetatenilor straini cu privire la faptul ca romii nu sunt romani. De unde rezulta ca singurul efect cert al acestei initiative este stigmatizarea si incalcarea drepturilor fundamentale ale romilor.

Dreptul la identitate al minoritatilor nationale este consacrat de Constitutia Romaniei in vigoare, prin art. 6. Initiativa deputatilor constituie o atingere a dreptul la identitate nationala al romilor, in conditiile in care identitatea oricarui grup este strans legata de denumirea pe care o poarta. Denumirea de “rom” este esentiala pentru minoritatea roma, fiind termenul utilizat in limba proprie pentru autoidentificare.

Pe langa incalcarea dispozitiilor Constitutiei Romaniei, propunerea mentionata este in neconcordanta cu numeroase prevederi legislative nationale si internationale: Declaratia Universala a Drepturilor Omului, Art. 2, Art. 7; Pactul International pentru Drepturile Civile si Politice (1966) Art. 26; Pactul International pentru Drepturile Economice, Sociale si Culturale (1966), Art. 2, alin. 2; Conventia Internationala pentru Eliminarea tuturor Formelor de Discriminare Rasiala (1965): Art. 1, alin. 1, Art. 2, alin. 1, Art. 4, lit. c), Art. 6; Conventia Europeana a Drepturilor Omului, Art. 14; Protocolul Aditional nr. 12 la Conventia Europeana a Drepturilor Omului, Art. 1; Conventia-cadru pentru Protectia Minoritatilor Nationale, Art. 3; Raportul explicativ asupra Conventiei-cadru pentru Protectia Minoritatilor Nationale expliciteaza continutul art. 3 din Conventie Cadru in cadrul paragrafelor 34-37; Tratatul Uniunii Europene, Art. 13; Directiva 43/2000 a Uniunii Europene, Art. 2, alin. 2; Ordonanta de Guvern 137/2000 republicata privind prevenirea si sanctionarea tuturor formelor de discriminare, Art. 2, alin. 1, Art. 2, alin. 3, Art. 2 alin. 4, Art. 15.

Modalitatea prin care cei doi deputati au ales sa isi sustina ideea de a interzice unei minoritati etnice sa se numeasca intr-un anume fel este extrem de grava: propunerea introducerii unor prevederi explicit discriminatorii in Constitutia Romania, in legea fundamentala a statului roman, este dovada unei motivatii extrem de puternice de a separa total un grup minoritar de restul cetatenilor români. Solicitam, asadar, membrilor Comisiei sa respinga propunerea, pentru motivele subliniate anterior.

Lista semnatori:

Alina Ungureanu, Asociatia pentru Dezvoltare si Incluziune Sociala
Ana Chiritoiu
Andreea Braga, FILIA
Andrei Markocsan, ADOSER/S

Carmen Gheorghe,
Asociatia pentru Promovarea Drepturilor Femeilor Rome E-Romnja

Daniel Ganea, Centrul Cultural al Romilor "O del Amenca"
Dan Pavel Doghi
Delia Grigore, Amare Rromentza
Elena Motas, Asociatia Romilor Ursari, Iasi
Eniko Vincze, Fundatia Desire
Florin Motoi, Uniunea Nationala a Comunitatilor de Romi
Gelu Duminica, Agentia de Dezvoltare Comunitara Impreuna
Iancu Gabor
Ioan Gruia Bumbu, Asociatia Pakiv Romania
Ionut Gagi, Asociatia Eltera
Istvan Haller
Iulian Dinu, Asociatia Studentilor si Tinerilor Romi Romanitin
Maria Core, Asociatia Culturala Gi Romano, Harghita
Marian Mandache, Romani CRISS
Mariana Dinca, Centrul pentru Educatie si Dezvoltare Sociala
Mirela Faitas, Alianta Civica a Romilor din Romania, Sanse Egale pentru
Femei si Copii
Nicolae Gheorghe, Board Pakiv European Roma Fund
Nicoleta Bitu, Romano Butiq
Pavel Doghi, Amare Phrala
Pierre Gassmann, Roma Education Fund Romania
Robert Vaszi, Sanse Egale
Viorel Zaharia